

Telegraful Român.

Apare Marți, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției »Telegrafului Român«, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Focul se lățește.

Sibiiu, 3 August n.

S'a rupt firul de speranță, și de altcum foarte subțire, al celor ce așteptau, ca focul se rămână localizat, războiul se decurge numai între monarhia noastră austro-ungară și Sârbia. Localizarea războiului e acum imposibilă și izbucnirea războiului european a devenit inevitabilă. Rusia, care din capul locului a declarat, că soarta Sârbiei nu poate să i fie indiferentă, s'a pus pe punctul de vedere, că nu poate permite, ca în urma războiului se fie atacată și primejduită integritatea teritorială a regatului sârbesc, dar nu poate permite nici aceea, ca Sârbia se ajungă sub protectoratul, ori sub influența Austro-Ungariei. De aceea Rusia nu poate permite, ca Sârbia se accepteze condițiunile puse ei din partea Austro-Ungariei nici chiar în cazul unei înfrângerii. Și pentruca se arate, că este hotărâtă a-și apăra din toate puterile acest punct de vedere, Rusia, după cum au anunțat știrile autentice telegrafice sosite la Viena Vineri, a ordonat mobilizarea întregii armate și flote rusești. Ceea ce înseamnă, că Rusia e hotărâtă se dea tot sprijinul seu Sârbiei, apărându-o cu întreaga sa armată în contra Austro-Ungariei.

La mobilizarea Rusiei nu putea se răspundă nici monarhia noastră altcum decât tot cu mobilizare. De aceea Maiestatea Sa, Monarhul nostru, a ordonat încă Vineri după amiază mobilizarea generală a armatei austro-ungare, a honvezimei și landwehrului, a trupelor din Bosnia și Herțegovina și a marinei, și totodată a ordonat și convocarea gloatelor. Toți cei ce aparțin miliției sunt chemați deci sub drapel, chiar și aceia, cari în anul acesta au fost asentați și încă nu au primit instrucție militară.

Germania apoi, care a declarat din capul locului, că dacă al treilea s'ar amesteca în conflictul dintre Austro-Ungaria și Sârbia, ea nu poate rămânea nepăsătoare, ci se va pune cu întreaga ei putere pe partea monarhiei noastre: s'a văzut necesitățile a ordona și ea mobilizarea armatei întregi. Împăratul Wilhelm al Germaniei a ordonat Sâmbăta la orele 5 d. a. mobilizarea întregii sale puteri armate. Tot atunci s'a ordonat însă și în Franca mobilizarea întregii armate.

De sine înțeles, că vor urma acum și celelalte state, toate, cari asemenea nu pot se rămânea nepăsătoare în fața unei conflagrațiuni, care amenință a lua proporțiile cele mai îngrijitoare, și eată-ne ajunși pe pragul războiului european, ale cărui urmări fatale numai bunul Dumnezeu poate să le știe.

Soarta așa a voit, cum se vede, ca monarhia noastră se lupte și de astădată în două fronturi, cu doi dușmani: Sârbia și Rusia, întocmai ca la anul 1866, când a avut se poarte războiu deodată în contra Prusiei și în contra

Italiei. Ceice cred însă, că prin împărțirea aceasta a puterii ei armate monarhia noastră va eși și acum biruită din războiu, ca la 1866, se înșeală. Pentrucă alta este acum pregătirea armatei noastre și alta era ea la 1866, dar mai ales alta este acum însuflețirea cu care merg trupele noastre la războiu, și alta era atunci, când peste tot nu s'a manifestat aproape nici o însuflețire. Viteaza noastră armată, compusă în mare parte și din fiii neamului nostru, cari și-au lăsat acasă părinți neputincioși, soții și copii, și au grăbit cu drag și cu voie să răspundă fără amânare la glasul de chemare al Maiestății Sale, va ști să-și facă datorința, astfel, ca steagurile ei să fie aduse acasă ciuruite de gloanțe, poate dar încununate cu lauri de pe câmpul de războiu. Și va face și bunul Dumnezeu, ca biruința se fie pe partea armatei noastre pe întreaga linie, pentrucă războiul pe care monarhia noastră a fost silită să-l înceapă, se poartă pentru o cauză dreaptă și sfântă, pentru pedepsirea celor păcătoși și pentru înfrânarea lor în pornirile criminale, devenite sistem la ei.

În el să ne punem deci toată încrederea, pentrucă în înalta sa înțelepciune va dispune se iasă dreptatea biruitoare din sângeroasele lupte cari se vor da; iar noi să ne facem toți datorința, așa cum ni-se va cere, pentru tron și patrie. E amar păharul pe care ni l'a întins soarta, prin grea cercare trecem, un groaznic cutremur de pământ ne amenință, dar Dumnezeu ne va lua și de astădată sub scutul seu. Cu Dumnezeu deci înainte, pentru patrie și tron!

Publicarea mobilizării.

Publicul a fost încunoștiințat despre ordonarea mobilizării generale prin placate mari, tipărite în toate limbile țării. În orașe placatele au fost lipite pe ziduri încă Vineri noaptea spre Sâmbăta, iar pe sate au fost comunicate populațiunii dispozițiunile cuprinse în ele Sâmbăta dimineața. În înțelesul ordinului de mobilizare, toți au să se prezinte la trupele lor în 24, eventual 48 de ore, socotite dela publicarea ordinului de mobilizare, punându-se ca ultim termin pentru prezentare ziua de 4 August n. Ceice până atunci nu se anunță, vor fi considerați de desertori. Amănuntele se cuprind în publicațiunile oficiale, afișate în orașe pe pereți, iar la sate aflătoare la casa comună. Conformeze-se deci toți celor cuprinse în ele.

Motivarea mobilizării.

În 26 Iulie n. după răspunsul nemulțumitor al Sârbiei dat la nota diplomatică a monarhiei noastre, a fost ordonată, cum știm, mobilizarea parțială, numai cu privire la opt corpuri de armată, iar în 31 Iulie a fost ordonată mobilizarea generală. »Monitorul oficial« din Budapesta, publicând în numărul de Sâmbăta ordinul de mobilizare, da

Apel.

In urma războiului, ba chiar și în urma pregătirilor de războiu, la care monarhia noastră a fost constrânsă, se ivesc multe griji și mare miserie. Chemarea cetățenilor, cari nu sunt trimiși pe câmpul de războiu, este, ca întru cât e cu putință, să aline mizeria. E necesar lucrul acesta în două direcțiuni: întâi, pentru cei rămași în miserie pe urma soldaților de pe câmpul de războiu, și apoi, eventual, pentru răniți, a căror îngrijire o vor lua asupra lor surorile dela „Crucea Roșie“ și surorile noastre de caritate, cari au să fie sprijinite în munca lor cea grea.

Subscriși adresează tuturor cetățenilor, nu numai din orașul nostru, inimoasa rugare, să contribuie cu mijloace pentru scopurile acestea. Precum iubirea de patrie a celor de sub steaguri le dă curaj acestora și îi face să stee gata de a-și jertfi vieța, tot așa aceeași iubire trebuie să facă pe cei remași acasă capabili de jertfă și gata de jertfă.

Ziarele politice locale vor lua în primire contribuțiile și le vor cuita pe cale publică. De o împărțire dreaptă și îngrijită se va purta de grije.

Sibiiu, 30 Iulie 1914.

Principele Dr. C. E. Hohentlohe,
Preposit, paroh rom. cat.

Stefan de Kédes,
consilier ministerial, dir. de finanțe.

Stefan Szentimrei,
directorul gimnaziului de stat.

Dr. Frideric Teutsch,
Episcop evang. A. B.

Dr. Carol Wolff,
director de bancă, membru al casei magnaților.

Dr. Daniel Czekelius,
protofisic orașenesc.

Joan Mețianu,
Arhiepiscop și Mitropolit gr.-or.,
consilier intim.

Parteniu Cosma,
director de bancă.

Joan A. de Preda,
advocat.

Publicând acest apel, ne adresăm și noi, tuturor inimilor bune cu rugarea, să contribuie în scopul indicat. Excelența Sa, Înaltpreasfințitul nostru Arhiepiscop și Mitropolit, Ioan Mețianu, a făcut începutul, oferind deocamdată suma de o mie coroane.

Redacțiunea.

cu privire la necesitatea din care a isvorât această dispozițiune preînaltă, următoarele lămuriri: «Motivul pentru aceste dispozițiuni îl formează mobilizarea care a fost ordonată în Rusia. Dispoziția ordonată din partea Maiestății Sale nu are nici un fel de scop agresiv, ci vorba e numai de dispozițiuni luate exclusiv din precauțiune, pentru indispensabila apărare a monarhiei». Ar fi deci greșită părerea, că deja ne-am afla în stare de războiu și cu Rusia, cu care nici legăturile diplomatice nu sunt întrerupte, ci chiar din contra, diplomația noastră pertractează mereu cu cea din Rusia.

Pregătirile Rusiei.

În mod oficial se comunică dela Berlin, că diplomația rusă s'a adresat Germaniei cu rugarea, se întrevină la Astro-Ungaria, ca se nu înceapă războiul în contra Sârbiei. Germania s'a declarat gata se facă pași necesari la curtea și la guvernul dela Viena, dar întâi voea se știe pozitiv, dacă Rusia mobilizează ori nu! Și s'a dat din Petersburg răspunsul și asigurarea, că Rusia nu mobilizează. Pe cale ascunsă a aflat însă Germania, că răspunsul Rusiei numai

întru atâta e esact, întrucât acuma cu adevărat nu mai mobilizează, după mobilizarea e terminată. Rusia are adecă mobilizate, gata de a intra în acțiune în oricare moment, 24 de corpuri de armată. Așa a urmat apoi mobilizarea generală, la noi și în Germania.

Moratoriu.

În vederea mobilizării generale, guvernul țării a dat în 31 Iulie n. c. o ordinațiune, prin care se decretează moratoriul pe patrușprezece zile, adecă scutirea de a se plăti datoriile legate de termin fix, cum sunt: cambiile, șeurile, asemnările comerciale, etc. Moratoriul se începe cu ziua primă a lunei August și se termină în 14 August. Cambiile, a căror scadență cade în vreuna din zilele acestea, nu pot fi protestate, decât numai după expirarea moratorului. Din banii depuși spre păstrare și fructificare băncile apoi nu sunt datoare să plătească deponenților decât numai sume până la 200 coroane. Asemenea dispozițiuni au fost luate și în Austria, precum și în Croația și Slavonia, apoi în Bosnia și Herțegovina.

Ostilitățile.

De pe câmpul de războiu nu ne este permis să dăm alte știri, decât numai autentice, censurate, comunicate din partea biroului de presă al guvernului. Iar din comunicările acestea oficioase de până acuma constatăm, că adevăratele ostilități încă nu s'au început. S'au întâmplat numai mici ciocniri, între avangardele noastre și cele sârbești, cu mici pierderi și dintr' o parte și din alta, a fost apoi bombardat Belgradul din partea artileriei noastre, cu bun succes, iar toate celelalte știri, date de unele ziare, sunt numai combinațiuni. O faptă bravuroasă este însă de înregistrat. Doi vânători de ai noștri, Schucher și Schill, originari din Moravia, au trecut de-a-întotul râul Drina și ajungând pe teritor sârbesc au stricat telefonul dușmanului.

Războiul popoarelor.

Groznicul războiu al popoarelor din Europa, necalculabil în urmările sale, s'a început deja. Germania a cerut Sâmbătă sara explicații dela Rusia, că ce intențiuni are cu mobilizarea trupelor și i-a pus termin scurt de 12 ore pentru răspuns. Rusia n'a dat însă răspunsul așteptat și urmarea a fost, că Germania i-a trimis declarația de războiu. Rușii au trecut apoi încă ieri, Duminecă, pe teritor german și au atacat patrurile germane, dar au fost respinși. Războiul poate fi considerat deci ca început între Rusia și Germania. Comanda supremă asupra trupelor rusești a primit-o însuși Țarul Nicolae II, având pe lângă sine ca ajutor pe Mareducele Nicolae Nicolaevici și pe ministrul de războiu Suchomlinov.

Saraievo.

De Georg Fleșariu,
maior ces. și reg. în retr.

II.

Da, primejdia e mare, foarte mare, și mărimea ei ne arată în toată claritatea crima îngrozitoare dela Saraievo. Crima aceasta a fost împlântarea pumnalului în inima monarhiei, atentat asupra inimilor tuturor adevăraților patrioți ai imperiului. Căci lovitura dată a ucis pe cel dintâiu patriot al imperiului, pe cel mai mare austriac, stâlpul cel mai puternic al ideii imperiului unitar, singura idee mântuitoare, pe când contrarii interni ai acestei idei, nimicitorii imperiului și ai armatei, au fost cruțați cu multă grijă de dușmanii noștri de moarte, iar din partea presei noastre din orașele mari, condusă de oameni fără patrie, au fost deadreptul apoțoși.

Știm foarte bine, cum presa aceasta coruptă și plătită din banii vărsați de cetățeni în vistieria statului, tămăduiește și pe unul și pe altul dintre aceia, cari păgubesc interesele mari ale monarhiei. Și face lucrul acesta presa, care e deplin convinsă, că cei laudați de ea, politicienii, diplomații, au făcut monarhiei răul cel mai mare, și știe foarte bine, că tocmai ei au pregătit terenul, pe care, în cadrele imperiului și afară de ele, dar cu sfășierea unor părți din corpul monarhiei, au să fie chemate la viață formațiuni nouă și independente de stat, după sistemul inaugurat în o parte a monarhiei, unde un singur popor e stăpân peste celelalte. Aici, în aceasta aversitate politică, reșede întreaga primejdie mare, foarte mare!

E o mare îndrăzneală, și între alte împrejurări ar fi deadreptul tradare de imperiu, că în cadrele monarhiei ministrii vorbesc în mod oficios despre un stat unitar, indivizibil național maghiar (nu ungar!), ca despre un

fapt cu adevărat existent; pe când un stat național maghiar, care nu a existat niciodată, numai prinuciderea națională a celor două terțilități de cetățeni și locuitori nemaghiari ai Ungariei ar fi cu puțință să se creeze. Și fiindcă uciderea aceasta națională a multelor milioane de nemaghiari: Germani, Români și Slavi, e o faptă imposibilă de o parte, de altă parte îngrozitoare și numai ca idee, nemaghiarii mai bucuosi se fac pangermani, panslavi, aderenți ai Sârbiei mari și ai României mari, numai să nu mai fie șicanați. Cunoaștem doară lozincă Slavilor și a Românilor: «Mai bine să ne înecăm în oceanul rusec, decât în mocirla oligarhiei maghiare». Ori apoi: «Mai bine să ne înghită ursul, decât să fim mâncați în rate de cloșanii uricioși».

Cine dă deci mână de ajutor la crearea unei Sârbii mari? De unde își are ideea Sârbiei mari nutrimentul, căldura, forța, speranța? În prima linie din averzițiile noastre politice, pe cari nime nu le poate înțelege, apoi din incapacitatea în general cunoscută și din totală lipsă a patriotismului imperial la diplomația noastră oligarhică, al cărui dirigent, Danev-ul monarhiei noastre, a făcut să perdem cinci prețioase corpuri de armată română, spre bucuria Sârbilor și spre promovarea ideii unei Sârbii mari.

Accentuez cu cea mai mare apăsare: primejdia e enorm de mare, ca nici odată mai înainte, căci a căzut Moștenitorul de tron, spre bucuria dușmanilor externi și spre bucuria și a numărășilor și influențătorilor dușmani interni ai monarhiei. Cei din urmă vor continua cu munca lor derimătoare de imperiu. Iar cei persecutați și asupriți, a căror speranță era Moștenitorul de tron, vor cădea în desperare și-și vor perde și marimă și indulgența. Și atunci ce va urma? Sârbia mare se va naște dela sine!

Dar ca norocul, o nouă speranță începe se lumineze calea popoarelor părăsite, desconsiderate și asuprite: noul Moștenitor de tron. Noi cei ce cunoaștem oamenii și împrejurările, vedem în persoana Moștenitorului actual de tron reinviată, conservată și apărată speranța pusă de milioanele de cetățeni în fericitul Moștenitor de tron, trecut la cele eterne. Vedem restabilirea singurului drum ce duce la mântuire: introducerea în monarhia întreagă a egalei îndreptări naționale, pentru toate popoarele ei, punerea temelilor pe seama libertății și egalității, pentru toți, mai ales însă pe seama dreptății, după care au suspinat atât de mult toți cari n'au avut parte de ea. Și numărul lor e foarte mare.

Acesta era înaltul scop, marele plan, și al celui mai mare austriac, al marelui și mult deplânsului nostru defunct, anume: reintemeierea imperiului unitar, crearea unui stat fericit de popoare, cari să se simtă bine la căldura și la lumina soarelui din statul lor.

Aceasta e moștenirea sa, testamentul seu politic. Testamentul politic al celui care a căzut pe câmpul de luptă politică, împlinindu-și cu credință datorințele față de imperiu. Lașul atentat, sevârșit pe ascuns, n'a putut să-l înțimideze, nici pe el și nici pe nobila și curagioasa sa soție. Au căzut amândoi, ca eroi mari, admirați de toată lumea. Viața atât de scumpă a Moștenitorului de tron a putut să fie nimicită, nu însă și ideile sale, înaltul seu scop politic. Acestea vor trăi și mai departe în noi, iar marele spirit al decedatului Moștenitor de tron va conlucra la realizarea lor. Pentru că datorința ne încumbă tuturor celor ce vrem întărirea monarhiei, ca pe terenul politic, pe câmpul pe care a căzut marele nostru erou, se continuăm a desvolta mai departe activitatea noastră zeloasă în senzul vederilor

sale clare, înalte și nobile, cu energia de fier pe care el a avut-o și cu firma convingere a sa, cu privire la perfectă realizare e înaltelor sale ideale politice. Singura noastră mântuire este înțelegerea, împăcarea, apropierea, consolidarea popoarelor din monarhie. Crearea unei astfel de monarhii, compusă din popoare multămite, va fi cea mai mare onoare, va forma cel mai sublim și durabil monument pe câmpul politic, pe seama marelui măestru, a Arhiducelui Francisc Ferdinand, căzut pe acest câmp, pe care a adus mari jertfe, ca cel mai mare erou!

Răspunsul Sârbiei.

Dorind, ca cetitorii noștri se fie deplin orientați cu privire la motivele războiului dintre monarhia noastră și Sârbia, le comunicăm în întregime răspunsul pe care l-a dat guvernul sârbesc la nota diplomatică a monarhiei noastre. Sună astfel:

Guvernul regal sârbesc a primit comunicarea guvernului imperial și regal din 10/23 ale acestei luni și este convins, că răspunsul său va înălțura orice neînțelegere, care amenință să dăuneze bunele raporturi de vecinătate între monarhia austro-ungară și regatul Sârbiei.

Guvernul regal este conștient, că protestările cari au avut loc, atât dela tribuna scupștinei naționale, cât și declarațiunile și actele reprezentanților responsabili ai statului, protestări, cari au fost tăiate scurt prin declarația guvernului sârb făcută în 18 Martie 1909, nu s'au mai reînnoit față de marea monarhie vecină cu nici un prilej și că de atunci atât din partea guvernului regalului, cari s'au succedat, cât și din partea organelor lor, nici o tentativă n'a fost făcută în scop de a schimba starea de lucruri politică și juridică, creiată în Bosnia și Herzegovina.

Guvernul regal constată, că sub acest raport, guvernul imperial și regal n'a făcut nici o reprezentățiune, afară de ceea ce privește o carte școlară și în privința căreia guvernul imperial și regal a primit o explicație cu totul satisfăcătoare.

Sârbia a dat de nenumărate ori dovezi de politica sa pacifică și moderată, în tot timpul crizei balcanice, și este numai Sârbiei a se mulțumi și sacrificiului făcut în interesul exclusiv al păcii europene, că această pace a fost menținută.

Guvernul regal nu poate fi făcut răspunzător pentru manifestațiuni cu un caracter privat, cum sunt: articole de ziare și activitatea tacită a societăților cu manifestațiuni, cari se produc în aproape toate țările, ca un lucru obișnuit, și cari scapă, în regulă generală, controlului oficial, cu atât mai puțin cu cât guvernul regal în timpul soluțiunei unei întregi serii de chestiuni cari s'au prezentat între Sârbia și Austro Ungaria, a arătat o mare preveniență și a reușit în acest chip să reguleze cele mai multe dintre ele în folosul progresului celor doi vecini.

Iată de ce guvernul regal a fost penibil surprins de afirmațiunile, după cari persoane din regatul sârbesc ar fi participat la pregătirea atentatului din Saraievo.

El s'a așteptat, ca să fie invitat la colaborare, într-o cercetare a tot ce se referă la această crimă, și ca să dovedească prin acte întregă sa corectitudine și de a lucra contra oricărei persoane, împotriva căreia i s'ar fi făcut comunicații.

Conformându-se deci dorinței guvernului imperial și regal, guvernul regal este dispus a da în judecată orice supus sârb fără deosebire de situație și rang și a cărui complicitate în crima dela Saraievo i-ar fi dovedită, și se angajează în mod special să publice în prima pagină a „Monitorului Oficial” cu data de 13/26 Iulie următoarea enunțare:

„Guvernul regal al Sârbiei condamnă orice propagandă, care ar fi îndreptată contra Austro-Ungariei, adecă ansamblul tendințelor cari aspiră, ca u'tim scop, la deslipirea de monarhia austro-ungară a teritoriilor ei, și deplânge în mod sincer consecințele funeste ale acestor agitațiuni criminale.

Guvernul regal regretă, că oarecari ofițeri și funcționari sârbi ar fi participat, după comunicarea guvernului imperial și regal, la propaganda sus menționată și care a compromis relațiile de bună vecinătate, la cari guvernul regal se angajase în mod solemn prin declarația sa dela 31 Martie 1909. Guvernul, care dezaproabă și repudiază orice idee sau încercare de vre-un amestec în destinele locuitorilor din orice parte din Austro-Ungaria, consideră de dator să avertizeze formal pe ofițerii, funcționarii și întreaga populație a regatului, că de acum înainte va proceda cu ultima rigoare contra persoanelor care s'ar face vi-

novate de asemenea uneltiri, că-și va da toate silințele ca să le previe și să le reprime”.

Această enunțare va fi adusă la cunoștința armatei regale printr'un ordin de zi, în numele Majestații Sale Regale, de către A. S. Regală, prințul moștenitor Alexandru, și va fi publicată în apropiatul buletin oficial al armatei.

Guvernul regal se angajează deosemena:

1. Să introducă, îndată după prima convocare regulată a scupștinei, o dispoziție în legea presei, prin care se va pedepsi în modul cel mai sever provocarea la ură și la dispreț către monarhia austro-ungară, precum și orice publicațiune a cărei tendință generală s'ar îndrepta contra întregității teritoriale a Austro-Ungariei. Se însărcinează, ca la revizuirea Constituției, care e apropiată, să introducă în articolul 22 al Constituției un astfel de amendament, ca publicațiunile de mai sus să poată fi confiscate, ceea ce acum, după termenii categorici ai art. 22 al constituției, e imposibil.

2. Guvernul nu are nici o dovadă, — și nota guvernului austro-ungar nu-i dă de asemenea nici una, — că societatea „Narodna Obrana”, și alte societăți similare, ar fi comisă până la această zi vre-un act criminal din acest fel, prin faptul unuia singur din membrii lor; totuși guvernul regal va accepta cererea guvernului imperial și regal și va dizolva societatea „Narodna Obrana”, și orice altă societate, care va lucra împotriva Austro-Ungariei.

3. Guvernul regal sârbesc se angajează să elimineze fără termen din instrucțiunea publică a Sârbiei tot ce servește sau ar putea servi ca s'întrite propaganda contra Austro-Ungariei, când guvernul imperial și regal li va da fapte și dovezi despre această propagandă.

4. Guvernul regal acceptă de asemenea să îndepărteze din serviciul militar și din administrație pe ofițerii și funcționarii, pentru cari ancheta judiciară va dovedi, că sunt vinovați de acte îndreptate contra întregității teritoriului monarhiei austro-ungare, și așteaptă, ca guvernul imperial și regal să i comunice ulterior numele acestor funcționari, în vederea procedurii ce trebuie să urmeze.

5. Guvernul regal mărturisște, că nu-și dă seama lămurit de sensul și de însemnătatea cererii guvernului imperial și regal, ca Sârbia să se angajeze să accepte pe teritoriul ei colaborarea organelor guvernului imperial și regal, dar declară, că va admite o colaborare, care ar corespunde principiilor de drept internațional și procedurii criminale precum și raporturilor de bună vecinătate.

6. Guvernul regal, se înțelege, consideră de dator să deschidă o anchetă contra tuturor acelor, cari sunt, sau cari eventual ar fi fost amestecați în complotul dela 28 Iunie, și cari s'ar găsi pe teritoriul regatului.

Cât despre participarea la această anchetă a agenților autorităților Austro-Ungariei, cari ar fi delegați în acest scop de guvernul cezaro-crăiesc, guvernul regal nu poate accepta, pentru că ar fi o violare a Constituției și a legii asupra procedurii criminale; totuși în cazuri concrete s'ar putea da comunicații asupra rezultatelor instrucțiunii în chestiune organelor austro-ungare.

7. Guvernul regal a procedat chiar în aceeași sară la remiterea notei asupra arestării comandantului Voislav Tancosici. Cât despre Milan Zganovici, care este supus al monarhiei austro-ungare, și care până la 15 Iunie era, (ca aspirant), în serviciul direcției căilor ferate, n'a putut fi dovedit nimica contra lui; guvernul imperial și regal este rugat, să binevoiască a face cunoscut, în formă obișnuită, cât mai curând presupțiunile de culpabilitate, cari au fost adunate până la acea dată prin ancheta dela Saraievo, la finele anchetelor ulterioare.

8. Guvernul sârb va întări și va întinde măsurile luate pentru a împiedeca traficul ilicit de arme și explozibile prin frontiere; se înțelege dela sine, că va ordona în urmă o anchetă și va pedepsi cu severitate pe funcționarii de frontieră de pe linia Șabaț-Lozница, cari nu și-au făcut datoră, lăsând să treacă autorii crimei din Saraievo.

9. Guvernul regal va da cu plăcere lămuriri asupra declarațiilor pe cari funcționarii, atât în Sârbia, cât și în străinătate, le-au făcut după atentat la intervew-uri, și cari după afirmația guvernului imperial și regal au fost ostile monarhiei, îndată ce guvernul imperial și regal li va fi indicat pasagiile în chestiune din aceste declarații, și li va fi dovedit, că declarațiile întrebuintate au fost de fapt făcute de către cei 10 (zece?) funcționari, asupra căror declarații guvernul regal însuși va avea grija să adune probe și convingeri.

10. Guvernul regal va informa guvernul imperial și regal despre executarea măsurilor din punctele precedente, întrucât

aceasta nu s'a făcut deja prin nota prezentă, imediat ce fiecare măsură a fost ordonată și executată.

În cazul când guvernul imperial și regal nu va fi satisfăcut de acest răspuns, guvernul regal sârbesc, considerând că este în interesul comun de a nu se precipita soluțiunea în această chestiune este gata, ca întotdeauna, să accepte o înțelegere pacifică, fie remițând chestiunea la deciziunea tribunalului internațional din Haga, fie la a marilor puteri, cari au luat parte și la elaborarea declarațiunii pe care guvernul regal sârbesc a făcut-o la 31 Martie 1909.

Belgrad, 25 Iulie 1914.

Pasici m. p.

Dovezile.

Nota diplomatică, adresată Sârbiei din partea monarhiei noastre, a fost trimisă în același timp tuturor puterilor mari europene împreună cu un dosar, în care se cuprindeau dovezile despre amestecul celor din Sârbia în atentatul dela Saraievo și despre vinovăția lor. Se cuprindea în dosar întregul istoric al mișcării sârbe în contra monarhiei noastre. S'a arătat în mod convingător puterilor, cu acte autentice judecătorești, că mișcarea sârbă tinzând să desfășoare părțile meridionale ale Austro-Ungariei de monarhie și a le uni cu Sârbia, este de dată veche, iar acea propagandă și-a atins apogeul când cu criza anexării. Atunci și-a arătat Sârbia pe față tendința, iar presa sârbească toată proclama lupta contra monarhiei. Atunci s'au format asociațiuni pentru a pregăti acea luptă, din cari „Narodna Obrana” e cea mai importantă. Aceste asociațiuni formează întâi un comitet revoluționar, și apoi o organizație cu totul dependentă de ministerul de externe, iar în fruntea ei erau oameni de stat, ceteri, ca generalul Iancovici, fostul ministru Iovanovici, maior Voja Tancovici, Milan Pribicevici și alți, cari sunt printre fondatorii acestei societăți. Ea își propune să formeze luptători neregulați pentru viitorul războiu contra Austro-Ungariei. Comitetul central al societății „Narodna Obrana” publică un ziar, în care predică lupta contra Austro-Ungariei, care e primul și cel mai mare dușman al Sârbiei. Societatea avea școli pentru instruirea bandelor. Școlile erau puse sub conducerea a doi căpitani, între cari era și Tancovici, și inspectate regulat de generalul Iancovici și de căpitanul Milan Pribicevici. Comitagiile au fost învățați cum să tragă și să arunce bombe, să pună mine, să arunce în aer poduri și căi ferate.

În urma declarației solemne a guvernului sârbesc la 1909 se credea, că va înceta această activitate; dar nu numai că aceasta n'a avut loc, ci propaganda a fost continuată de presa sârbească. Ca dovadă se citează felul cum atentatul contra lui Varesanin, șeful administrației Bosniei, a fost exploatat de presă, care a glorificat pe autorul atentatului ca pe un erou național al Sârbilor. Aceste ziare glorificatoare au fost introduse ca contrabandă în monarhie. „Narodna Obrana” a devenit din nou punctul central de agitație, la care participau: federația trăgătorilor cu 752 societăți, federația socoliștilor cu 2500 membri și diferite alte societăți.

Se relevă cuvântările propagandiștilor din „Narodna Obrana” contra monarhiei, pentru liberarea regiunilor supuse, unde milioane de frați subjugati tânjesc. Se arată apoi propaganda acelei societăți în afară de regat, trimiterea de conferențieri în Bosnia într-o federațiune tnută secret până acum. În diferite școli și în special în școlile normale agitațiunea e considerabilă și ideea unui războiu contra monarhiei pregătită în amănunt. Toate aceste fapte sunt dovedite cu anexe speciale.

Se arată apoi legătura dintre această activitate a societății „Narodna Obrana” și organizațiile filiate cu atentatele comise contra comisariatului regal Cuvrij la Agram în Iulie 1912, cu atentatul lui Doici la Agram în 1913, atentatul contra baronului Skerlecz și atentatul neizbutit dela 20 Mai 1914 la teatrul din Agram. Se arată cum atentatorii își procură instrumentele atentatului prin intermediul lui Pribicevici și Dacici, și se relevă în special rolul maiorului Tancovici care a dat armele, și rolul lui Ţiganovici, fost comitagiu și actual functionar la căile ferate din Belgrad și care încă din 1909 era cunoscut ca elev al unei școli de bande întreținute de „Narodna Obrana”. Chipul cum bombele și armele au fost importate în Bosnia nu lasă nici o îndoială, că e vorba de activitatea misterioasă a societății „Narodna Obrana”.

O anexă conține în rezumat dosarul tribunalului din Saraievo cu privire la ancheta asupra atentatului contra Arhiducelui și a soției sale. Rezultă de aci, că Princip,

Cabrinovici, Grabez, Cubrilovici și Popovici au mărturisit, că împreună cu Mehmed Basici, care a fugit, au format complotul pentru asasinarea Arhiducelui. Cabrinovici mărturisește a fi asvârlit bomba. Princip că a tras cu Browningul. Anexa conține depunerile amănunțite a inculpaților cu privire la punerea la cale a complotului, proveniența bombelor făcute în fabrică și cu destinația pentru scopuri militare, iar după ambalajul provenenă din depozitul de arme sârbesc din Cragueviț.

Anexa conține depunerile inculpaților cu privire la transportarea atentatorilor și armelor în Bosnia, venind din Sârbie. Un alt protocol al unui martor stabilește, că un supus austro-ungar a voit cu câteva zile înainte de atentat să înștiințeze consulatul austro-ungar din Belgrad de bănuiala ce exista în Bosnia cu privire la atentat. Acest om a fost oprit de organele poliției din Belgrad să denunțe complotul, — arestându-l, pe motiv nelipsei. Protocolul arată, că organele poliției par a fi știut de planuirea atentatului. Nefiind dovezi cu privire la aceasta, nu se poate insista asupra acestui punct.

Un supliment arată apoi, că în sala de recepție a ministerului de război sârbesc se află pe perți 4 tablouri alegorice, din cari 3 reprezintă succesele războinice sârbești, iar al patrulea realizarea tendințelor sârbești ostile monarhiei: pe un peisaj pe jumătate muntos (Bosnia), jumătate șos (Ungaria meridională) se ridică zoriile speranțelor sârbești. În fața tabloului stă o femeie cu scut, pe care sunt scrise numele tuturor provinciilor ce rămân de desrobite: Bosnia, Herzegovina, Voivodina, Sirmia, Dalmația etc.

NOUȚĂȚI.

Notificare. Adunarea generală a „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, ce erasă se țină în Năsăud la 15/28 August a. c. s'a amânât pe timp nedeterminat și lucrările împreunate cu ținerea acestei adunări s'au sistat. Prezidiul „Asociațiunii”.

Monarhul acasă. Majestatea Sa, Împăratul și Regele nostru, a părăsit acuma a doua oară locul de cură dela Ischl, și Joi dimineața însoțit de Moștenitorul tronului, Arhiducele Carol Francisc Iosif, a plecat la Viena, unde a sosit la 12 și jumătate. Poporațiunea Vienei a făcut o primire sgomotoasă Majestății Sale. E vorba că nu peste mult Majestatea Sa să vină la Budapesta, pentru a fi mai aproape de câmpul de războiu.

Comisariul guvernial. Ilustritatea Sa, domnul Dr. *Belegk Miklós*, comisari guvernial pentru Ardeal, a sosit la Sibiu Joi însoțit de secretariul său și și-a luat locuința în hotelul la „Împăratul roman”. Notăm, că cercul de activitate al Ilustrității Sale se estinde asupra întregului teritor ardeleneș, de pe care e recrutat corpul 12 de armată, iar comitatele au comisari guverniali separați: Sibiuului pe domnul *Walbaum*, comitatele noastre suprem, Clujul pe contele Bethen Öön, Murăș-Turda și Alba-infer. pe Szász Iózsef, celelalte pe alții.

Moștenitorul nostru de tron Arhiducele Carol Francisc Iosif și soția sa Zita au sosit ieri în Budapesta, unde li s'a făcut primire frumoasă. Imensul public depe strade i-a aclamat cu frenezie.

În interesul rezerviștilor. Iosif Bogdany proprietar de casă în Budapesta, a renunțat la chiria pe trei luni, ce aveau să o plătească rezerviștii, cari locuiau în casa lui, și cari au fost convocați la arme. Pentru această jertfă nobilă, făcută în interesul rezerviștilor, arhiducele Iosif a trimis o depeșă de mulțumire numelui proprietar.

Aviz. Direcțiunea poștei și telegrafului r. u. aduce la cunoștință publicului, că a sistat primirea de epistole-telegrame atât în interiorul țării, cât și în comunicația cu Austria, Bosnia-Herțegovina și Germania.

Numărul locuitorilor în România. Datele statistice, întocmite asupra mișcării populațiunii din România, arată că țara la finea anului 1913 a avut 7.350.000 de locuitori. Socotind la cifra aceasta și populația din noul teritor, România are 7.600.000 de suflete. În timp de 11 ani numărul locuitorilor a crescut cu 1 milion și 300 de mii de suflete.

La oficiul de dare din Sibiu orele oficiale, cu începere din 2 August n. c. sunt dela 7 până la 1, și dela 3 până la 5 în fiecare zi.

Banca generală de asigurare aduce la cunoștință publicului mare, că polițele ei de asigurări asupra vieții conform condițiilor, stabilite după cele mai liberale și umane societăți din lume sunt valabile și pentru cazul de războiu și că în aceste vremuri grele își ține de datorință să continue a contracta asemenea afaceri. Roagă pe cei interesați a i-se adresa cu încredere.

Oarele de cassă la „Albina” Centrală în Sibiu se țin cu începere de azi și până la alte dispoziții dela oarele 8-12 a. m. Direcțiunea.

laures omorât. Cel mai de frunte conducător politic al socialiștilor din Franța, *Jean Jaures*, a fost omorât cu un glonț de revolver într-o cafenea, unde lua cina. Ucigașul a fost prins și arestat, Jaures a murit. Să crede că e vorba de omor politic, fiindcă Jaures era contrar războiului.

Posturi vacante La școala diecezană civilă gr.-or. română de fete din Arod s'a publicat concurs pentru două catedre profesoriale. Se admit numai recurențe cu calificățiune pentru școale civile. — La aceeaș școală este da ocupat și postul de directoare a internatului. Condițiile se pot afla în foaia *Biserica și Școala* nr. 26.

Reprezentantul Rusiei în Sârbia. În locul răposatului consul Hartwig a fost numit reprezentant al Rusiei la Belgrad principele Grigore *Trubețcoi*, cunoscut ca o personalitate politică cu idei moderate. Numitul principe a publicat o carte sub titlul: *Rusia ca mare putere*, în care se desaproabă panslavismul, adevăc ideea unirii tuturor slavilor sub supremația Rusiei. Numirea principelui de consul în Belgrad ar însemna o schimbare de sistem.

Sistarea comunicației poștale cu Sârbia. Comunicarea poștelor și telegrafului între Austro-Ungaria și Sârbia s'a sistat; astfel nici scrisori, nici depeșe cu destinația pentru Sârbia, nu se expediază și nu se primesc.

Prăbușirea șchelelor podului peste Dunăre. Șchelele cu mai multe caturi dela podul dunărean din Budapesta, aflător tocmai acum în reparare, s'au prăbușit Vineri dimineața cu mare sgomot. Oameni nu s'au nenorocit. Cauza prăbușirii încă nu se știe.

Fuga maiorului. Despre maiorul sârb *Tancosici*, a cărui arestare s'a cerut în nota diplomatică austro-ungară adresată Sârbiei, se anunță că a părăsit Sârbia și s'a refugiat în Rusia la Odessa.

Dezertori sârbi. În timpul din urmă s'a sporit numărul dezertorilor din armata sârbească. Mulți soldați din Sârbia, purtând arme și uniformă, au scăpat în Ungaria, spunând că în cercul militarilor sârbi domnește o mare nemulțumire, mai ales din cauză că sunt foarte slabi nutriți.

Mersul trenurilor. Între Sibiu și Budapesta circulează acum două trenuri, și adevăc: Pleacă din Budapesta dela gara de ost un tren la 9 ore seara și sosește la Sibiu în ziua următoare la 11-30 înainte de amiază. Alt tren pleacă din Budapesta la 8-20 dimineața și ajunge la noi a doua zi la 3-53 dimineața. Din Sibiu pleacă la 5-1 după amiază și sosește în Budapesta la 8-35 dimineața. Alt tren pleacă noaptea la 11-4 și ajunge în Budapesta la 6 ore seara.

Înăsprire. Ministrul de justiție a dat un ordin privitor la executarea pedepsei cu închisoare de stat. Ordinul pretinde un control mai sever pentru toți cei condamnați la temniță de stat. Prisonierii de stat au să fie oprți de a ceti publicațiuni ce stau în legătură cu fapta, pentru care au fost osândiți. Orice trimitere postală, pe seama celor arestați, are să fie desfăcută și cercetată din partea direcțiunii temnițelor. Peste zi asemenea au să fie supravegheați toți deținuții separați de comun unii de alții; ministrul de justiție poate acorda scutire dela regula aceasta. Vizite pot fi permise numai în ființa de față a directorului sau a înlocuitorului său. Conversarea cu vizitatorii are să fie controlată de director, asistat la trebuință de un tălmăci.

Spre știre!

Ce spune legea militară (art. XXX. 1912) relativ la preoți, candidați de preoți și studenți în teologie?

Pentru orientarea celor interesați, neliniștiți din cauza mobilizării generale, dăm următoarele extrase din lege și instrucție:

«Candidații de preoți a confesiunilor recepte și recunoscute de lege, întrucât se gășesc în calitate aceasta cu ocazia asentării și sunt asentați, la cererea lor au să fie transpuși în rezervă. Aceștia (candidații de preoți) în scopul continuării studiilor teologice, sunt scutiți atât în timp de pace cât și de războiu de orice serviciu activ, instrucție militară, deprindere de arme și controale (§ 29 din lege). Acest favor se sistează, dacă candidații de preoți în curs de 4 ani dela terminarea studiilor teologice nu sunt aplicați ca parohi ori ca profesori cu caracter preoțesc» (§ 106 pct. 2 lit. b., din instrucția legii militare).

«Fiecare presbiter sfințit, respective paroh aplicat sau profesor cu caracter preoțesc au să fie introduși pe durata obligamentului de serviciu militar în evidența rezervei dela honvezi și în cas de mobilizare ori de războiu, (dacă acestea s'au întâmplat sub durata obligamentului de serviciu) poate fi angajat la serviciu duhovnicesc pentru întreaga forță armată. (§ 29 pct. 4 din lege).

Ca presbiter sfințit, respective ca paroh (duhovnic) aplicat sau profesor cu caracter de preot trebuie considerați în bisericile catolice și gr.-or. candidații de preoți după sfințirea lor de preoți, dacă o dovedesc aceasta cu atestatul autorității eparhiale.» (§ 107 pct. 3 lit. a., din instrucția legii).

Totodată pentru a afla adevărul în chestia aceasta, ne am informat personal la autoritățile militare competente, unde ni s'a răspuns categoric, că teologii și preoții deocamdată nu sunt obligați să se prezenteze la regimentele lor, ci au să aștepte convocare specială.

Prin urmare preoțiimea noastră să nu se alarmeze zadarnic, alergând în ruptul capului pe la orașe, ci să stea la postul ei, liniștind pe cei rămași acasă, susținind ordinea la sate, iar pe cei chemați sub arme înbărbându-i să și facă datoria cătră tron și cătră patrie.

Cărți și reviste.

Anuarul institutelor gr. cat. de învățământ din Blaj pe anul școlar 1913—1914. Cuprinde: Conjugările limbii românești, de Dr. Octavian Prie. Date școlare. — Corpul profesoral la gimnaziu e compus din 1 director, 16 profesori ordinari, 3 extraordinari și 3 catheți. Școlari în gimnaziu la finea anului 518, între cari greco-orientali 79. — Institutul pedagogic are 1 director și 13 profesori. Elevi pedagogi 99, între aceștia 4 greco orientali.

Canțela, foaie bisericească. literară, Nr. 7 din Iulie 1914 cuprinde: † Arhiducele Francisc Ferdinand, principele de coroană, și soția sa principesa Sofia de Hohenberg. Levitic, de Dr. V. Tarnavski. Natanail Natan Dreteanul, de D. Dan. Materialismul ca sistem filozofic, de Dr. St. Saghin. Tratatul Sf. Atanasie, de Dr. I. Puiu. Epistola cătră romani, de Dr. V. Gheorghiu. Text rusesc. Cronică.

Jertfe, piesă dramatică în 4 acte, de Octavian Prie. Blaj, 1914. Tipografia semin. Prețul 1 coroană.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de conducătoare a secțiunii industriale la școala pentru economia și industria de casă a „Reuniunii femeilor române din Sibiu” se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare. Pot reflecta la acest post dame văduve și fete, cari au pregătirea specială necesară.

Conducătoarea beneficiază de o remunerațiune anuală de K 800, și întreagă întreținerea în internatul școlaei.

Sibiu, în 8 Iulie 1914.

Maria Cosma
prezidentă.

Dr. Vasile Bologa
secretar.

Nr. 635/1914 prot. (558) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de învățător dela școala noastră din Hărăstăș, în baza înaltei rezoluțiuni consistoriale Nr. 8477 Școl. 1914 se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1200 cor., din cari 600 cor. dela parohie, și 600 cor. din fondul cultural arhidieceșan în mod provizor, până la rezolvirea cererii înaintată pentru subvenție dela stat. Cvarțir în natură și 1/4 jug. grădina.

Învățătorul ales va fi dator să instrueze în școala de toate zilele și în cea de repetiție, cum și să formeze cor și să cânte în Dumineci și sărbători cu elevii în biserică.

Reflectanții să-și aștearnă petițiile instruite în ordine în termenul deschis la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

Turda, 14 Iulie 1914.

Oficiul protopresbiteral în înțelegere cu comitetul parohial din Hărăstăș.

Iovian Mureșan
protopop.

Nr. 693/1914 (565) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III Făurești, din protopresbiteratul Cetății-de-piatră, devenită vacantă prin moartea parohului Alexandru Ciocăș se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“, pe lângă venitele datorite în coala B. de congruă.

În termenul deschis, concurenții să-și înainteze rugărilor cu documentele de lipsă subsemnatului oficiu și cu prealabila încuviințare să se prezinte în biserică spre a cânta și predica, eventual a și celebra.

Lăpușul-unguresc, la 14 Iulie 1914.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. rom. al tractului „Cetatea-de-piatră“ în conțelegere cu comitetul parohial.

Andrei Lndu
protopop.

Nr. 412/1914 (563) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea postului II învățătoresc de nou sistemizat din comuna Bedeleu, protopresbiteratul Lupșa, pe baza rezoluțiuni consistoriale din 26 Iunie a. c. Nr. 8198 școl. 1914, se publică concurs cu termen de 20 zile dela prima inserare în „Telegraful Român“.

Emolumentele: a) Salarul în bani conform § 4 din art. de lege XVI 1913, anume dela comuna bisericească cor. 100. — iar restul asigurat cu ajutor de stat prin rescrip-tul ministerial Nr. 187.156/1914; b) Relut de grădina cor. 20.—; c) Locuință în natură deocamdată o odaie.

Dela ales, afară de celelalte datorințe oficiale, se cere să aibă aptitudini muzicale, spre a putea înființa cor bisericesc și a conduce strana stângă în biserică la utrenie.

Concursurile înzestrate cu documentele recerute, să se aștearnă subscrisului în termenul deschis.

Concurenții pe lângă prealabilă înștiințare aici se pot prezenta în comună spre a cânta și a face cunoștință cu poporul.

Ofenbaia-Aranyosbánya, 14 Iulie 1914.

Oficiul protopresbiteral gr. or. român al Lupșei în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Vasile Gan
protopop.

Nr. 94/1914. (553) 2—3

Concurs.

Pentru întregirea a lor 2 catedre dela Gimnaziul public român gr.-or. din Brad se eserie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“ și anume:

Un post de profesor ordinar cu grupa de specialitate Științele naturale și Geografia.

Un post de profesor ordinar cu grupa de specialitate Latina și Greca eventual și Româna.

Salarul se plătește câte 2000 cor. din fondul gimn. iar diferența din întregirea dela stat și cvarțir câte 400 cor. tot din fondul gimnazial.

Petițiunile sunt a se așterne în termenul deschis la adresa subsemnatului președinte.

Brad, la 12 Iulie 1914.

În conțelegere cu comitetul reprezentanții gimnaziului public rom. gr.-or. din Brad.

Vasiliu Damian
președinte.

Nr. 384/1914. (551) 2—3

Concurs.

Pentru întregirea unui post de învățător la școala din Pianul de sus, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt:

Salar cor. 550 dela comuna bisericească și restul dela stat.

Cvarțir și grădina, sau relut în bani. Învățătorul ales este dator a prevedea instrucțiunea în școala de repetiție, a propune studiul religiunii, a propune elevilor cântările bisericești, ai conduce la biserică și a cânta cu ei în biserică.

Concurenții au să și aștearnă cererile în termenul deschis subsemnatului oficiu protopresbiteral, și înainte de alegere să se prezinte poporului în biserică, spre a-și arăta desfețata în cântări.

Sebeș, 9/22 Iulie 1914.

Oficiul protopresbiteral:

Sergiu Medean
protopop.

Nr. 500/1914. (548) 2—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului al doilea de învățător la școala din Zlatna, protopresbiteratul Abrud, se deschide concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

Salar anual de 1200 coroane, plătit în rate lunare anticipative, relut de cvarțir conform art. XVI. de lege din 1913, și relut de grădina 20 cor.

Cererile de concurs întregite conform legii și regulamentelor în vigoare să se aștearnă subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Concurenții sunt dator a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare la biserică pentru a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic.

Vor fi preferiți cei cu 6 clase gimnaziale reale ori civile, cu calificarea cel puțin bine, cântăreți buni și absolvenți de teologie.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al Abrudului, în înțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Abrud, 10 Iulie 1914.

Petru Popoviciu
protopresb.

Nr. 450/1914. (557) 2—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei a II-a de clasa I. din comuna Ibănești în conformitate cu ordinul Preaven. Consistor Arhidieceșan de datul 25 Iunie a. c. Nr. 7818 Bis., se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat a venitelor parohiale.

Cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare să se aștearnă la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul susindicat. Concurenții numai cu prealabila încuviințare din partea subsemnatului se pot prezenta într-o Duminecă ori sărbătoare la biserică spre a cânta, cuvânta ori a slugii Sfânta liturgie și a se face prin aceasta cunoscuți poporului.

Reghin, (Szászégen) 14 Iulie 1914.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. rom. al tractului Reghin, în conțelegere cu comitetul parohial.

Vasile Duma
protopop.

Nr. 353/1914. (561) 2—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în comuna bisericească gr. or. română de clasa III Orăștioara-de-jos, din protopresbiteratul Orăștiei, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B.

Doritorii de a ocupa acest post se trimtă, până la termenul convenit, rugărilor concursuale cu documentele recerute de legile în vigoare la subscrisul oficiu și să se prezinte la biserică spre cunoștere, cântare și eventuală servire.

Orăștie, la 9 Iulie 1914.

Oficiul protopresbiteral gr.-ort. român.

Vasile Domșa
protopresbiter.

Nr. 253/1914. (546) 2—3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor învățăto-rești dela școlile noastre profesionale gr.-or. române din comunele mai jos însemnate în tractul Hațegului, se publică concurs cu termen de 25 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Fizești, salar 1000 cor. dela biserică, locuință în edificiul școlar, lemne de foc. Întregirea salarului e cerută dela stat.

2. Lunca, salar 600 cor. dela biserică, cvarțir în natură și lemne de foc. Întregirea salarului e cerută dela stat.

3. Petrița-Brad, salar 600 cor. dela biserică, locuință și lemne de foc. Întregirea salarului e cerută dela stat.

4. Petrița-Lunca din sus, salar 600 cor. dela biserică, cvarțir și lemne de foc. Întregirea salarului e cerută dela stat.

5. Petroșeni, salar 600 cor. dela biserică, cvarțir în natură și lemne de foc. Întregirea salarului e cerută dela stat.

6. Valea-Sângeorgiu, salar 600 cor. dela biserică, cvarțir în edificiul școlar și lemne de foc. Întregirea salarului e cerută dela stat.

Învățătorii aleși sunt dator a conduce copii în Dumineci și sărbători la biserică și a cânta cu ei răspunsurile liturgice, iar cel din Petroșeni, dacă va putea înființa cor bisericesc cu aduții, va primi o remunerație specială dela biserică.

Concurenții vor înainta petițiile lor înzestrate cu documentele recerute subsemnatului oficiu în termenul deschis și se vor prezenta în comune spre a cânta și a face cunoștință cu poporul.

Hațeg, la 9/22 Iulie 1914.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al tractului Hațeg.

Dr. Cornel Popescu
protopop.

Nr. 590/1914 prot. (554) 2—3

Concurs.

Pentru îndeplinirea postului al II-lea învățătoresc de nou înființat, dela școala confesională gr.-or. română din comuna Apoldul-de-sus protopopiatul Mercurei, se deschide concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Salarul prescriș prin art. de lege XVI. 1913 se solvește dela biserică prin repartiri pe popor 100 coroane în rate treilunare decursive, iar restul din ajutorul de stat votat deja, conform înaltului ordin Ministerial cu data 22 Iunie n. 1914 Nr. 35,391.

Cvarțir în edificul școlii și 1/4 jugăr de grădina sau 20 cor.

Alesul este dator a instrua pe elevi în cântările bisericești a cerceta regulat biserică în Dumineci și sărbători conducând și pe elevi și cântând cu ei în școala de repetiție; a instrua pe elevi în cântările funebre și a participa, cu elevii mai marișori și a cânta la înmormântările oamenilor adulți; a administra și îngriji de biblioteca școlară.

Concurenții au să și aștearnă cererile instruite conform normelor în vigoare, în termenul deschis oficiu protopopesc, și a se prezenta înainte de alegere poporului în biserică spre a-și arăta destoinicia în cântări.

Apoldul de sus, din ședința comitetului parohial la 5/18 Iulie 1914.

Basilii Necșa
paroh preș.

Ioan Moga
notar.

Văzut: **Avr. S. Pecurariu**
protopresbiter.

Nr. 73/1914. (556) 2—3

Concurs.

Se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“ pentru întregirea postului de învățător în comuna noastră Măgura, protopresbiteratul Orăștiei devenind vacantă cu finea anului școlar 1913/14.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

a) salarul prescriș prin art. de lege XVI. din 1913 solvibil în rate lunare anticipative anume: 400 cor. repartiri de pe popor, iar restul din ajutorul de stat, cerut deja conform circularului consistorial Nr. 6934/1913 școl;

b) cvarțir, grădina, lemne, în natură; lemne câte se cer pentru casa de locuință, cvarțir și sala de învățământ.

Concurenții vor înainta petițiile lor înzestrate cu documentele recerute on. oficiu protopresbiteral al tract. Orăștie, în termenul deschis, și a se prezenta în comună în vre-o Duminecă sau sărbătoare spre a face cunoștință cu poporul.

Măgure, din ședința comitetului parohial ținută la 6 Iulie 1914.

Ioachim Josan
par. și preș. com. par.

Petru Roșca
notar.

Aprobat: **Vasile Domșa**
protopresbiter.

Nr. 653/1714. (559) 2—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului al II-lea (nonsistemizat de învățător la școala noastră confesională din Crihalma protopresbiteratul Cohalmului, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Venitele împreunate cu acest post sunt: salar fundamental 1200 cor., din care 100 cor. dela biserică iar restul ajutor de stat deja votat, plus gradațiunile de salar prescrișe de lege. Apoi cvarțir liber în edificiul școlii, grădina de legumi și un echivalent corăspunzător în bani pentru lemnele de foc.

Alesul e îndatorat a forma cu elevii cor în mai multe voci și a cânta cu ei regulat răspunsurile liturgice în Dumineci și sărbători.

Cererile de concurs să vor înainta subscrisului oficiu în termenul indicat.

Cohalm, în 15 Iulie 1914.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Cohalmului în conțelegere cu comitetul parohial din Crihalma.

Ioan Bercan
protopop.

Nr. 569/1914 prot. (552) 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător dela școala confesională gr.-or. rom. din Hașfalău, tract. Sighisoarei, se deschide concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Condițiile de concurs sunt următoarele:

1. Salar legal: 1200 cor. solvibil în rate lunare eventual la dorință în rate trilunare și adecă 600 cor. dela biserică 200 cor. din fondul cultural, iar restul dela stat.

2. Dacă din vina învățătorului se va detrage ajutorul dela stat, comuna bisericească nu este obligată al suplini.

3. Cvarțir corăspunzător în natură și grădina de legumărit.

Alesul învățător va fi deobligat:

a) A propune instrucțiunea elevi-elevilor dela 6—12 an, precum și la cei de repetiție;

b) a conduce elevii în biserică și a cânta răspunsurile liturgice.

Celce reflectează a acest post este îndatorat a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare în biserică spre a face cunoștință cu poporul.

Cererile de concurs se vor înaint la oficiu protopopesc gr.-or. rom. din Sighisoara.

Din ședința comitetului parohial gr.-or. rom. din Ibașfalău ținută în 11 Iulie 1914.

Nicolau Doctor
paroh, președinte.

Mihailă Lăpădat
notar.

Văzut: **D. Moldovan**
protopop.

Nr. 391/1914. (546) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de capelan temporal sistemizat pe lângă parohul Ioan Onea din parohia de clasa III Hădărău, protopresbiteratul Lupșa, pe baza rezoluțiuni consistoriale dtto 26 Iunie a. c. Nr. 7583 Bis. public concurs cu termen de 30 zile dela prima inserare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de capelan sunt: jumătate venitul din porțiunea canonică și întreg venitele stolare circumscrise în foaia B. pentru congruă. Aceste venit se încasează conform declarației parohului dela 21 Aprilie 1913. Tot în declarația aceasta a parohului sunt normate și referințele dintre paroh și capelan.

Concursurile înzestrate cu documentele recerute de regulamentele în valoare, se trimit subscrisului oficiu în termenul deschis. Concurenții, cu previa permisiune de aici, se pot prezenta și în comună, spre a cânta și cuvânta, resp. a celebra și a face cunoștință și cu poporul.

Ofenbaia-Aranyosbánya, 8 Iulie 1914.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al Lupșei.

Vasile Gan
protopresbiter.

Atelierul tehnic pentru dinți

strada Măcelarilor Nr 30

a lui (562) 1 3

E. Dieker

iarăși s'a deschis din 1 August st. n. 1914.